

Oslo, 07.02.2022

Skriftlig innspill fra Press - Redd Barna Ungdom til høring om NRK-plakaten

Press - Redd Barna Ungdom gir med dette våre innspill til høring om NRK-plakaten.

Press – Redd Barna Ungdom er en barne- og ungdomsorganisasjon som utelukkende jobber for å ivareta barns rettigheter. Vi tar utgangspunkt i FNs barnekonvensjon og det barn selv mener er barnets beste i vår politikk.

Overordnede kommentarer

NRK sin rolle i det politiske og samfunnsmessige landskapet er sentrale i oppfølging av og etterfølging av sentrale prinsipper. Overordnet vil vi minne om, og vektlegge, betydningen av FNs barnekonvensjon og FNs konvensjon for personer med nedsatt funksjonsevne. Dette gjør seg særlig gjeldende på representasjon, medvirkning, og universell utforming.

Staten har forpliktet seg til å følge FN konvensjon om barnets rettigheter, og dermed konvensjonens artikler. Enkelte av disse artiklene gjør seg særlig gjeldende.

Barnekonvensjonen art. 3

Handlinger som angår barn som foretas av myndigheter og organisasjoner 15 skal først og fremst ta hensyn til barnets beste. Staten skal sørge for at de institusjoner og tjenester som har ansvaret for omsorgen eller vernet av barn, har den standard som er fastsatt, særlig med hensyn til sikkerhet, helse, personalets antall og kvalifikasjoner så vel som overoppsyn.

Barnekonvensjonen art. 17

Staten skal sikre barn tilgang til informasjon fra et mangfold av nasjonale og internasjonale kilder. Staten skal oppmuntre massemedia og forleggere til å spre informasjon som skaper forståelse, kunnskap, sosiale ferdigheter og velvære, og til å lage eget barnestoff, også for minoritetsbarn. Staten 40 skal

beskytte barna mot skadelig informasjon.

CRPD artikkel 8 nr. 2

Statene som har signert konvensjonen skal «oppmuntre alle medier til å fremstille mennesker med nedsatt funksjonsevne på en måte som er i tråd med denne konvensjons formål».

Vi vil særlig vektlegge følgende områder for innspill

1. Økt representasjon av barn og unge. Barn og unge utgjør 20% av befolkningen, og derfor bør NRK etterstrebe at mediasaker og representasjonen gjenspeiler dette i større grad
2. Mer tilgjengelighet og universell utforming. Et bærende prinsipp for NRK bør være at innhold skal være tilgjengelig for alle, uavhengig av språkkunnskaper, funksjonsevne, alder eller andre hindringer. NRK bør ikke bare tilrettelegge for deltakelse fra alle grupper, men etterstrebe relevant nyhetsinnhold tilpasset og tilgjengelige.
3. NRK må verne barn og unge mot skadelig innhold i tilstrekkelig grad. Dette gjelder både målrettet innhold, og innhold som barn kan eksponeres for. Nyheter og programmer som retter seg mot barn bør utøve særlig aktsomhet, og tilføre en kulturell eller sosial verdi.

Forslag til endringer

Forslag til endret tekst er uthevet i gult.

§13 NRK skal ivareta ytringsfrihet og ytringsvilkår for borgerne. NRK skal være redaksjonelt uavhengig og være balansert over tid. NRK skal bidra til å fremme den offentlige samtalen, og medvirke til at hele befolkningen har **tilpasset og tilgjengelig** informasjon for å kunne delta i demokratiske prosesser

Vi foreslår at man inkluderer "tilpasset og tilgjengelig informasjon" i paragrafen for å styrke fokuset på alderstilpasset informasjon til barn og unge, og deres mulighet til å delta på lik linje som voksne. I tillegg åpner dette for et sterkere fokus på universell utforming og tilgjengelig informasjon for hele befolkningen. Barn og unge deltar i mindre grad i offentlige debatter, og en rapport av Press - Redd Barna Ungdom om netthets viste at barn og unge kjenner på en felles

frykt for å bli utsatt for netthets når de poster på sosiale medier¹. På bakgrunn av dette er vi opptatt av NRK sin plass i det offentlige ordskifte for å gi tilpasset informasjon og representasjon til barn og unge.

§15 NRKs allmennkringkastingstilbud skal være tilgjengelig for hele befolkningen. NRK skal aktivt følge og fremme barnekonvensjonen og FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne. Dette gjelder positiv fremstilling i media, inkludering av barn og unge i utvikling av tilbud rettet mot barn og unge og særlig informasjon om og for disse gruppene. Konvensjonene skal være bærende prinsipper i NRKs arbeid.

Både Barnekonvensjonens artikkel 17 massemedia og CRPD artikkel 8 nr. 2 et ansvar for fremstilling og verdi fra mediene. NRK er sentral i etterfølging av disse artiklene. Vi opplever den opprinnelige teksten "NRK skal ta hensyn til funksjonshemmede ved utforming av sitt tilbud" som utilstrekkelig for utforming av tilbud og representasjon som ivaretar alle barns rettigheter.

§ 22 NRK skal aktivt følge og fremme Barnekonvensjonens prinsipper. NRK skal løfte barn og unges stemmer, og gi tilstrekkelig og tilpasset informasjon. Alt innhold som kan være skadelig for barnets utvikling, skal strengt reguleres for å sikre at barn skjermes i tilstrekkelig grad. NRK skal ha et bredt tilbud av programmer og tilbud for barn og unge på alle flater tilpasset alder, språk og funksjonsevne.

Barnekonvensjonens artikkel 12 sier at alle barn skal ha rett til å si sin mening og bli hørt i saker som angår dem. Derfor bør det være et bærende prinsipp at unge er representert i alle saker hvor man som gruppe eller enkeltperson er direkte eller indirekte berørt. Artikkel 17 gir også barn rett på vern mot skadelig informasjon og innhold. Markedsføringslovens kapittel 2 om særlig beskyttelse av barn stadfester også at handelspraksis som ikke er særlig rettet mot barn, men kan påvirke barn, omfattes av lovens prinsipper. Det bør legges vekt på innhold som kan spille på barns usikkerheter eller være skadelige på andre måter ikke skal produseres eller vises på NRKs kanaler rettet mot barn.

---

¹ Rapport om netthets (2021)

https://www.thepolitetype.com/Information/dl/A%CC%8A_vokse_opp_pa%CC%8A_nettpdf

§ 24 NRK skal være til stede og utvikle tjenester på alle viktige medieplattformer. Det skal vektlegges å utvikle tilbud og tjenester til deler av samfunnet som tradisjonelt ikke deltar og er mest representert i den offentlige debatten. Alt innhold skal være universelt utformet, eller tilgjengelige på andre kanaler eller tjenester.

NRK bør ha som mål å løfte deler av samfunnet som er dårligere representert eller mindre tilstede i debatter, særlig når det angår den aktuelle gruppen. Dette gjelder barn og unge, mennesker med nedsatt funksjonsevne, mennesker med minoritetsbakgrunn, ikke-binære og andre. I tillegg bør det vektlegges at mennesker med nedsatt funksjonsevne får et like godt tilbud, om enn på andre kanaler eller via andre tjenester.

§ 34 NRK skal ha daglige programmer for barn under 12 år. Programmene skal spre informasjon av sosial og kulturell verdi for barn, med egnede retningslinjer for beskyttelse.

Etter barnekonvensjonens artikkel 17 er det et viktig prinsipp at mediene gir programmer og nyheter av kulturell og sosial verdi til barn. I tillegg er det viktig at disse programmene bygger på egnede retningslinjer mot skadelig innhold.

§ 46 NRK skal utvise særlig varsomhet i produksjon av innhold eller samarbeid som utsetter publikum for kommersielt press. Alle programmer og innhold som er rettet mot barn, eller som barn kan eksponeres for, skal vise særlig aktsomhet hva gjelder kommersielt innhold eller spiller på sosial usikkerhet.

Med vennlig hilsen,

Lea Mariero

Leder i Press - Redd Barna Ungdom